
Ramazan-ı Şerif ve orucun hikmetleri

2017 Haziran ayında Konya Genç Komak Yaz Kurslarında öğrencilere "İnanç Esasları" adı altında ders verdiğimiz 7 haftalık programı başkaları da istifade eder düşüncesiyle burada paylaşıyoruz. Ders içerikleri ehl-i ihtisas bir ekip tarafından hazırlanmıştır.

[1. Ramazan-ı Şerif ve orucun hikmetleri](#)

[2. Allah'ın Varlığı, Birliği Ve Aynı Anda Birçok İş Yapması](#)

[3. Öldükten sonra tekrar dirilme ve ahiret hayatı niçin vardır?](#)

[4. Kur'an-ı Kerim Allah kelimidir.](#)

[5. Peygamberliğin gerekliliği ve Hz. Muhammed \(sav\)'in peygamberliğinin delilleri](#)

[6. İbadet Ve Namaz](#)

[7. Helal ve sağlıklı beslenme \(Yediğimiz ve içtiğimiz Helal Olmalı\)](#)

RAMAZAN-I ŞERİF VE ORUCUN HİKMETLERİ

Sevgili gençler biliyorsunuz dinimiz en son ve en mükemmel dindir. Hatta Allah katında yegane dindir. Yahudilik ve Hristiyanlık sonraları asıllarını koruyamayıp bozulduklarından dolayı Rabbimiz bize kendi katından İslamiyeti göndermiş ve onu kıyamete kadar kendisinin koruyacağını bizlere bildirmiştir.

En son olduğu gibi aynı zamanda en mükemmel dindir İslamiyet. Her bir hükmünün altında çok hikmetler ve güzellikler vardır. Her bir meselesi akla uygundur. Asla akilla çatışmaz. Ama bazen akıl İslamiyetin çok yüksek güzelliklerine ulaşamayabilir. Dinimiz taassubu, körü körüne inanmayı, cahilliği kabul etmez. Bize ilmi, öğrenmeyi ve araştırmayı devamlı emreder. Biz de bu derslerimizde dinimizin bize emrettiği şeylerin ne kadar hikmetli olduğunu, o emredilen şeylerin altında aslında bizim yararımıza çok güzelliklerin olduğunu göreceğiz. Bu günkü konumuz Ramazan ayının ve orucun güzellikleri.

Bu dersimizde Ramazan ayının ve orucun hikmetlerini öğreneceğiz. Orucun sadece aç kalmak olmadığını çok faydaları olduğunu hep beraber göreceğiz. Bu güzellikleri birlikte öğrendikçe aslında Allah'ımızın bizi ne çok sevdiğini ve her şeyi bizim iyiliğimiz için emrettiğini veya yasakladığını anlayacağız. Ve böylece dinimize ve Rabbimize olan güvenimiz eksiksiz olacak. Hatta böyle mükemmel bir dinimiz olduğu için Allah'a şükredeceğiz.

ON BİR AYIN SULTANI

Hani peygamberimiz bize “üç kişi bir yolculuğa çıktığınızda aranızdan birisini imam seçin!” diyor ya on iki ay bu sünnete, peygamberimizin bu emrine uymak için kendi aralarında Ramazan ayını imam ve sultan seçmişler. Şaka bir yana az sonra Ramazan-ı Şerifin hangi özelliklerinden ötürü 11 ayın sultanı olduğunu göreceğiz.

RAMAZAN-I ŞERİF NEDEN ON BİR AYIN SULTANIDIR?

ORUÇ NEDİR?

ORUCUN HİKMETLERİ NEDİR?

ORUCU NASIL TUTMALIYIZ?

RAMAZAN NEDEN 11 AYIN SULTANI OLMUŞTUR ?

Allahın bize hediyesi olan Ramazan ayı diğer aylardan üstün olmasının birçok sebepleri vardır. Bundan dolayı Allah katında Ramazan ayı çok kıymetlidir. Müslümanlar bu aya çok hürmet ederler. Çünkü Allah bu aya çok değer vermiş ve bizlerinde değer vermesini istemiştir.

İslam'ın şartı beştir. Ramazan ayındaki oruç bu şartlardan birisidir. Demek ki oruç İslamda çok önemlidir. Bizler oruç tutan birisini gördüğümüz zaman onun Müslüman olduğunu biliriz. Ve Allaha itaat ettiğini anlarız.

Şu an Ramazan ayındayız. Ramazan ayında oruç tutan birisi demek ki İslam'ın şartlarından birisini yerine getiriyor demektir. Bizler de Allaha itaat ettiğimizi ve Allah'ı sevdiğimizi göstermek için bu şartı yerine getirmeliyiz.

Müslümanların bu ayda oruç tutmasını şu örnekle daha iyi anlayabiliriz.

Büyük bir ordu düşünelim. Bu ordunun komutanı orduyu çok iyi besliyor ve savaş için bütün silah ve ihtiyaçlarını karşılıyor. Ordunun askerleri bu komutanın emirlerini dinlediğinden birçok savaş kazanılıyor. Komutan bir emir veriyor. Askerler o emri hemen yerine getiriyor. Komutan, askerlerin bu halinden çok memnun oluyor.

İşte bizleri besleyen ve ihtiyaç olduğumuz anda bize yardım eden Allah, Ramazan ayında oruç tutmamızı istiyor. Oruç anında bize verdiği birçok nimeti bizler yiyemiyoruz. Nasıl ki aç olan birisi bir kuru ekmeğin kıymetini daha iyi anlar. Tok olan birisi de önünde ne kadar lezzetli yemekte olsa kıymetini çok anlayamaz. Çölde susayan birisi için bir bardak su ne kadar kıymetli ise oruç tutan birisi içinde iftar vaktinde nimetler o kadar kıymetlidir. Ne vakit o yaratmış olduğu güzel nimetleri İftar vakti gelince yemeye başlıyoruz; Nimetlerin kıymetini daha iyi

---

anlıyoruz.

Ramazan ayında oruç tutarak Allahın bize verdiği nimetleri daha iyi anlıyoruz. Ramazan ayınınon bir ayın sultanı olmasının bir sebebi bu.

KUR'AN KERİM BU AYDA İNDİRİLMEME BAŞLANMIŞTIR

Diğer bir sebebi de Rabbimizin sözü, kelamı olan Kur'an-ı Kerim bu ayda indirilmeye başlanmıştır. Bu ayda indirildiğinden dolayı Ramazan ayı diğer aylarda olmayan hususi bir şeref ve kıymet kazanmıştır. Kur'an Allah'ın kelamı, sözüdür. Allah bizlere Kur'ana uymamızı emreder. Eğer Kur'anın emir ve yasaklarına uyarsak hem bu dünyada mutlu oluruz. Hem de öldükten sonra ahirette mutlu oluruz. Kur'an bizim rehberimizdir. Bize yol gösterir. Nasıl davranacağımızı bize anlatır.

Kur'an okuyan birisi Ramazan ayı dışında okuduğu vakit bir harfine on sevap alır. Ama Ramazan ayında ise bir harfine bin, on bin hatta otuz binlere kadar çıkar. Onun için Müslümanlar bu ayda Kur'anı hatim etmeye çalışırlar. Ve kur'ana karşı çok hürmet ederler. Bizlerde bu hürmeti oruç tutarak, Namaz kılarak, Kur'an okuyarak gösterebiliriz.

ÇOK HİKMETLERİ BULUNAN ORUÇ BU AYDA FARZ KILINMIŞTIR

Oruç, Ramazan ayında farz kılınmıştır. Rabbimiz bize Ramazan ayında tuttuğumuz orucun sevabını, mükâfatını kendisinin vereceğini söylemiştir. Peygamber Efendimiz (sav) orucun sabır ve şükür içinde tutulması gerektiğini söylemiştir. Oruçta ne gibi hikmet ve güzellikler olduğunu dersimizin sonlarına doğru göreceğiz.

BU AY FARKINDALIK OLUŞMASINA VESİLEDİR

Ramazan ayında oruç tutarak aç kalıyoruz. Bu aç kalmak ile Allah'ın nimetlerinin kıymetini bilmekle beraber ne kadar kuvvetsiz olduğumuzu ve ihtiyaç sahibi bir halimiz olduğunu daha iyi anlıyoruz. Yani Allah'ın bir kulu olduğunun farkına varıyoruz. Aslında Allah'ın bize verdiği bu nimetler sadece bu ayda değil her zaman kıymetli ve değerlidir. Biz sadece bu ay değil her zaman ihtiyaç içindeyiz. Ama bu saydıklarımızı oruçtaki açlık vesilesiyle Ramazan ayında daha iyi anlıyoruz. Eğer oruç tutmazsak bunu anlayamayız. Tok olan birisi yemeğin kıymetini nasıl anlamadığı gibi oruç tutmayan birisi kendinin zayıf ve ihtiyaç sahibi birisi olduğunu anlamaz. Ve çok kıymetli nimetleri kıymetsiz olarak düşünebilir.

RAHMET KAPILARININ SONUNA KADAR AÇILDIĞI AYDIR

Rahmet, Allah'ın bize yardımı, ikramı bizi kötülüklerden korumasıdır. Allah rahmet ederse ahirette bizi cennetine alır. Müslümanlar bu kelimeyi çok kullanırlar. Mesela birisi öldüğü zaman Allah rahmet etsin derler. Çünkü öldükten sonra diriltecek olan Allah'tır. Ahirette nimet verecek olan Allah'tır.

Allah'ın rahmetinden kimler faydalanır? Allaha itaat eden ve yasakladığı şeylerden kaçınanlar faydalanır. İşte oruç Allah'ın bir emridir.

Ramazan ayı Allah katında çok kıymetlidir. Bu kıymeti şu örnekle açıklayalım.

Bir devletin başkanı başkan olduğu gün onun için çok kıymetlidir. Kendi halkına o günde özel ikramlarda bulunur. Cezaları varsa onları affeder. O memlekette o gün bayram havası yaşanır.

İşte Ramazan ayıda böyledir. Çünkü Allah bütün âlemlere hitap eden en kıymetli kelamı olan Kur'an-ı Kerimi o ayda indirmiştir. Ve o ayı inanan kullarına bayram ilan etmiştir. Normalin çok üstünde onlara bol bol bu ayda sevaplar ihsan eder. Oruç tutanlara karşı Rabbimiz özel ihsanlarda bulunur. Günahlarını affeder. İyilik ederlerse kat kat verir. Rahmet kapılarını bizlere açar.

BU AY, KURAN-I KERİMİN BOL BOL OKUNMASI İÇİN FIRSATTIR

Kur'an'ı okumanın bir harfinin sevabı ondur. Ramazan ayında ise bu binler olur. Hatta Kadir gecesinde otuz bine kadar çıkar.

Hafızlar bu ayda bol bol Kur'an okurlar. Hatimler yapılır. Hatta bazı camilerde Teravih namazı hatimle kılınır. Her bir rekâtında bir sayfa Kur'an okunur. Çünkü bir harfine çok sevaplar verilir

Bizde bu ayı fırsat bilerek bol bol Kur'an okumalıyız. Amel defterimizde sevaplar ne kadar çok olursa ahirette yani öldükten sonra dirildiğimizde o sevaplar bizim yardımcımız olacaktır.

İşte Kur'an okumanın çok sevaplı olduğu bu ayda Rabbimiz bize oruç tutmayı emretmiş. Aslında bize iyilik etmiş. Yani bize manen diyor ki; zaten her zaman yiyip içiyorsunuz. Hiç olmazsa bu ayın gündüz zamanında ona bir ara verin de vaktinizi daha çok Kur'an okumak ve ibadet yapmakla geçirin. Çünkü ben bu ayda yaptığınız bir ibadete veya okuduğunuz bir Kur'an harfine 1000 sevap veriyorum. Bizler de rabbimizin bu emrine uyararak tuttuğumuz oruçlarla bu kârdan olabildiğince istifade etmeye çalışıyoruz.

RAMAZAN, MÜKÂFATIN BOL OLDUĞU AYDIR

Ramazan ayında yaptığımız diğer işlerde Rabbimiz çok sevap veriyor. Eğer günah işlersek onun cezası da kat kat oluyor. Onun için bizler özellikle bu ayda Allah'ın hoşuna gitmeyecek davranışlardan uzak durmalıyız.

Bir hadiste; Oruç tutanın susması tesbih, uykusu ibadet, amelide yani yaptığı hayırlı işlerde çok sevaplıdır, diye buyuruyor Peygamber efendimiz (asm).

Örneğin bu ayda midemize oruç tutturmakla beraber dilimize de oruç tutturmamız lazım. Yani kötü sözlerden uzak durup güzel söz söylememiz gerekir. Kulaklarımızı kötü şeyler dinlemek yerine Allah'ın hoşuna gidecek olan müzik ve sesleri, Kur'anı dinlememiz gerekir.

Bu ayda Müslümanlar zekâtlarını vermeye çalışırlar. Çünkü bu ayda vermek daha kıymetlidir.

İhtiyaç sahiplerine bu ayda daha çok yardımlarda bulunulur.

Evet çocuklar.. Ramazan ayında nasıl bir hayırlı işte bulunabiliriz?

ORUÇ NEDİR?

- 1. İslâm'ın beş şartından biridir.**
- 2. Oruç; niyet ederek tan yerinin ağarmaya başlamasından (imsak vaktinden) itibaren güneş batıncaya kadar yememek, içmemek ve nefsanî arzu ve isteklerden uzak durmak suretiyle yerine getirilen bir ibadettir.**
- 3. Oruç, hicretin ikinci yılında farz kılınmıştır.**

ORUÇTAKİ HİKMETLER NELERDİR?

Allah, bize oruç tutmamızı niçin istemiştir. Oruç bize ne kazandırır.

BİZİ YARATAN ALLAHI VE ASIL NİMET VERENİN O OLDUĞUNU BİLDİRİR ORUÇ

Rabbimiz yeryüzünü bir sofraya gibi yaratmış. Her türlü nimetler mevcut. Şu an bu nimetleri saymaya kalksak sayamayız. Sadece suda yaşayan balık nimetinden binlerce var. Yediğimiz et yemekleri, meyveler, sebzeler gibi..

Oruç tutmayan insan bu nimetlerin farkına varamıyor. Bu durumda nimetin Allahtan geldiğini değil ağaçtan, hayvandan veya bahçeden geldiğini görüyor. Teşekkürü Allaha yapması lazımken sebeplere yapıyor.

İşte oruç bu farkındalığı sağlıyor. Aç olan birisi kendinin terbiye olduğunu anlıyor ve Allahtan geldiğini biliyor. Ve Allaha şükür ediyor.

Nimetin doğrudan Allah'tan geldiğini, onun çok kıymetli olduğunu ve bizim de ona çok muhtaç olduğumuzu iyi anlarsak gerçek şükür işte budur. Ramazan-ı Şerifteki oruç işte bunu bize temin ediyor. Nimetler Allahın çünkü yasak ettiği için elimizi uzatamıyoruz. Çok kıymetliler çünkü biraz uzak kaldık belimiz büküldü, tatları burnumuzda tütüyor. Çok muhtacız çünkü azıcık yokluklarında midemiz gurulduyor,

---

başımız dönmeye başlıyor.

İNSANI HAYVANI DUYGULARDAN SOYUTLANIP MELEKİYETE ULAŞMASINA VESİLEDİR ORUÇ

İnsanları hayvanlardan ayıran özellik insanların düşünmesidir. Cenab-ı Hakk hayvanların kendi durumlarına göre kabiliyetler vermiş. Onlar dünyaya gelir gelmez sanki eğitim almış gibi hareket ederler. Mesela bir kuş kısa bir zaman sonra uçmaya başlar. Bir balık yüzmeye başlar. Bir aslan avlanmaya çıkar.

Ama insan 15 yaşına kadar bazı şeyleri yeni yeni öğreniyor. Mesela yüzme bilen kaç kişi var?

Araba kullanmayı bilen kaç kişi var?

İnsan bu dünyaya eğitim için gelmiş. Oruç tutarak Rabbimizi biliriz. Ve bizden ne istediğini daha iyi anlarız. İhtiyaçlarımızı Allahtan isteriz.

Yeme içme fiilleri hayvani fiillerdir. Sürekli yapageldiğimiz işlerdir. Hayvanlar da bunları sürekli yaparlar. Meleklerde ise yeme içme yoktur ve onlar mübarek varlıklardır. İşte Yazın uzun günlerinde 17 saate ulaşan uzun süreli yeme ve içmeden uzak durmakla bir cihette hayvaniyetten sıyrılıp Meleklerle benzemiş oluyoruz.

VERİLEN NİMETLERE KARŞI NİMET VERENE ŞÜKRÜNÜ EDA ETMEKTİR ORUÇ

Şükür, teşekkür etmektir. Kıymet bilmektir.

Pazara çıktığımız vakit alış veriş yaparız. Alacağımız her malın üstünde fiyatı yazar. Bir meyve alacağımız vakit mesela bir elma bir fiyat öderiz. 3 veya 5 lira. Aslında onlara ödediğimiz bu para elmanın kendi ücreti değildir. Taşıma ve emek parasıdır. Eğer insanlar yapmış olsaydı bir elmayı insanın bir aylık maaşımızla bir elma alamazdık. Allah bize bol bol veriyor hem de çok ucuza. Kaşılığında bizden Dolar istemiyor, para istemiyor. İstedığı şükür.

Daha önce de ifade ettiğimiz gibi eğer nimeti direkt Allahtan bilsek, nimetlerin çok kıymetli olduğunu anlarsak ve bizim o nimetlere çok muhtaç olduğumuzu fark edebilirsek işte o zaman gerçek anlamda şükretmiş oluruz. Ramazandaki oruç bize bunu sağlıyor işte! Nasıl?

İNSANLARIN SOSYAL HAYATINDA BİRBİRLERİNİN HAL VE AHVALINI TANIMAYA VESİLEDİR ORUÇ

Cenab-ı Hakk insanların mesleklerini farklı farklı vermiş. Bu farklılık içinde kazançları da farklı.

Bu sınıfta her birimizin babalarımızın meslekleri farklı kazançları farklıdır.

Kimi zengin kimi fakirdir. Kiminin ihtiyacı varken kimi de muhtaç değildir.

İşte oruç ile açlık ile bir zengin bir fakirin halini anlar. Ona acır. Ve yardım etmek ister. O fakir de o yardım ile ihtiyaçlarını karşılar.

Ama oruç olmasa zengin fakirin halini anlamaz. Çünkü çoğu zaman hiç aç kalmaz. Oruç ise herkese farzdır. Zengin fakir fark etmez, herkes oruç tutmak zorundadır. Bu vesileyle açlığı kendinde his eder. Ne kadar ızdırablı olduğunu anlar. Ve fakirlerin her zaman bu açlığın acısını yaşadıklarını bilir. Böylece onlara elinden geldiğinin en fazlasıyla yardımcı olmaya çalışır. Yoksayardım etmez. Veya göstermelik eder. Böylece zengin rahat yaşarken fakir sıkıntı içinde yaşar.

Rabbimiz bize yardımlaşmayı istemiş ve zekâtı zenginlere farz kılmıştır. Bu sebeple insanlar birbirini anlar ve yardımcı olurlar.

NEFSİN ARZU VE İSTEKLERİNİN DİZGİNLENMESİNE VE TERBİYESİNE VESİLEDİR ORUÇ

Nefsimiz emir dinlemek istemiyor. Başiboş davranmak istiyor. Allah bizi yaratmış, nimetleri bize versin, ama bize karışmasın diyor. Zayıflığı ve bir gün öleceği hiç aklına gelmiyor. Sürekli açgözlü olarak dünyaya saldırıyor.

Hâlbuki biz nefsimizi ne kadar terbiye edersek o kadar olgun bir insan olmuş oluruz. İşte Oruç ile nefis o nimetlerin kendi malı olmadığını anlıyor. Çünkü kendisinin olsa onları kullanmaktan kimse onu men edemezdi. Açlıkla beli bükülüyor böylece ne kadar aciz ve zayıf olduğunu fark ediyor. Boynunu büküyor. Terbiye oluyor. Ve Allah'ın emrine boyun eğiyor. Helal olanı terk ettiği gibi haramları da terk etmeğe bir kabiliyet kendisinde oluşuyor.

Bu Ramazan ayında 17 saat oruç tutuyoruz. Gündüz canımız bir şey istediği vakit yiyemiyoruz. İftarı bekliyoruz. Bize ait olan bir meyve veya yemeği yiyemiyoruz. Demek ki nimetlerin sahibi biz değiliz. Bize veren birisi var. Rabbimiz oruç ile bizi terbiye ediyor. Bizler de canımızın her istediğini yememekle arzu ve isteklerimizi dizginliyoruz. Sabırlı olmayı tahammül etmeyi öğreniyoruz

İNSANIN GAFLET UYKUSUNDA UYANMASINA ÖLÜMSÜZ OLMADIĞINI ASIL VAZİFESİNİ HATIRLAMASINA VESİLEDİR ORUÇ

Aç kalmakla güçsüz olduğumuzu ve ihtiyaç sahibi birisi olduğumuzu anlarız. Asıl vazifemizin Rabbimize karşı ibadet olduğunu ve ondan istememiz gerektiğini biliriz. Nefsin inad damarı açlıkla kırılır. Açlık çok tesirli bir terbiye etme vesilesidir.

Sirklerdeki hayvanları hep açlıkla eğitirler.

İNSANA MADDİ VE MANEVİ BİR İLAÇTIR PERHİZDİR ORUÇ

Babalarımızın meslekleri farklı farklıdır. Her yıl bilhassa yaz aylarında gezmeye çıkarız. Babalarımız çalıştığı yerden yıllık izin alırlar. Çünkü bir yıl boyu çalışır. Az da olsa 20 -30 gün istirahat etmek dinlenmek ister. Bizler de isteriz. Belki bu yaz için planlama yapanlar vardır.

İşte oruç da bir yıl boyu çalışan mideyi dinlendirmektir. Eğer dinlendirmezsek vücut fazla dayanamaz hastalıklar artabilir. Ama oruç tutsak midemiz dinlenir. Dinlendikten sonra daha iyi çalışır. Oruç tutan sıhhat bulur. Yani sağlıklı olur. Rabbimiz bizi yarattı ve bizi en iyi bilen odur. Bizler onun dediğini yaparsak sıhhatli olmuş oluruz.

Mide yediğinden içtiğinden tatil yaptığı zaman onunla bağlı olan bir sürü insandaki duygular serbest kalırlar. Mide onları çok fazla kendiyile meşgul etmez. Onlar da bu mübarek ayda yaratılış gayelerine uygun ibadetlerle vazifelerini yaparlar. Mide gurul gurul diye ağlarken o duygular memnun bir şekilde tebessüm ederler.

ORUCUMUZU NASIL TUTMALIYIZ?

Orucun en güzel şekli mide gibi diğer duygularımıza da oruç tutturaktır. Yani göz, dil, kulak gibi duygularımıza da oruç tutturaktır.

Mesela gözümüzü harama bakmaktan alıkoymaktır. İbret alarak bakmak ve baktırmaktır.

Dilimizi yalan söz, gıybet, iftira, galiz sözler ve küfürden alıkoyarak o dili Kur'an okumakta, salavatta, hak söz konuşmakta kullanmaktır.

Kulağımızı kötü şarkıları, gıybeti dinlemekten vaz geçirip Kur'an dinlemekte kullanmaktır. Vesaire

Rabbim hepimize oruçlarımızı böyle tutmayı nasip etsin. Amin.

İşte gençler bir tek ibadetimiz olan oruçta ne kadar güzel hikmetler olduğunu gördünüz mü? Demek ki oruç sadece boş yere aç kalmak değildir. Allah emrettiyse onun her emrinde böyle çok güzellikler vardır.

İnanç Esasları Dersi ile ilgili sunuları Altınbaşak Derneği web sitesindeki [bu adrese](#) tıklayarak indirebilirsiniz.

